Anayasa Mahkemesi Başkanlığından:

GENEL KURUL
KARAR

Başvuru Numarası : **2013/6932**
Karar Tarihi : **6/1/2015**

Başkanvekili : Serruh KALELİ
Başkanvekili : Alparslan ALTAN
Üyeler : Serdar ÖZGÜLDÜR
Osman Alifeyyaz PAKSÜT
Recep KÖMÜRCÜ
Burhan ÜSTÜN
Engin YILDIRIM
Nuri NECİPOĞLU
Hicabi DURSUN
Celal Mümtaz AKINCI
Erdal TERCAN
Muammer TOPAL
Zühtü ARSLAN
M. Emin KUZ
Hasan Tahsin GÖKCAN
Raportör : Okan TAŞDELEN
Başvurucu : Türkan BAL
Vekili : Av. Abdi PESOK

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvurucu, raporlu olmasına rağmen, iş bırakma eylemine katıldığı gerekçesiyle işten çıkartılmasına karşı açtığı davanın, haksız ve benzer davalarda verilen onama kararlarıyla çelişir biçimde Yargıtay tarafından reddedilmesinin ve gerçekleşen basın açıklamasının yasa dışı eylem olarak nitelendirilmesinin Anayasa'nın 10., 13., 36., 49., 53. ve 54. maddelerinde düzenlenen kanun önünde eşitlik ile temel hakların sınırlandırılması ilkelerine ve adil yargılanma, çalışma, toplu sözleşme ve grev haklarına aykırılık oluşturduğunu ileri sürmüştür. Başvurucu varlığını iddia ettiği ihlallere dayanarak, yeniden yargılamaya ya da tazminat ödenmesine karar verilmesini ve yargılama giderlerine hükmedilmesini talep etmiştir.

II. BAŞVURU SÜRECİ

2. Başvuru, 13/9/2013 tarihinde Anayasa Mahkemesine doğrudan yapılmıştır. Dilekçe ve eklerinin idari yönden yapılan ön incelemesi neticesinde, Komisyona sunulmasına engel bir eksikliğin bulunmadığı tespit edilmiştir.

3. İkinci Bölüm Birinci Komisyonunca, 31/10/2013 tarihinde, kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına, dosyanın Bölüme gönderilmesine karar verilmiştir.

4. Bölüm başkanı tarafından 10/4/2014 tarihinde, kabul edilebilirlik ve esas incelemesinin birlikte yapılmasına ve başvurunun bir örneğinin görüş için Adalet Bakanlığına gönderilmesine karar verilmiştir.

5. Adalet Bakanlığı tarafından 20/5/2014 tarihinde Anayasa Mahkemesine sunulan görüş, başvurucuya 21/5/2014 tarihinde bildirilmiştir. Başvurucu, Bakanlık görüşüne karşı beyanlarını 19/6/2014 tarihinde Anayasa Mahkemesine sunmuştur.

6. İkinci Bölüm tarafından 20/11/2014 tarihinde yapılan toplantıda, başvurunun niteliği itibarıyla Genel Kurul tarafından karara bağlanması gerekli görüldüğünden, Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün 28. maddesinin (3) numaralı fıkrası uyarınca Genel Kurula sevkine karar verilmiştir.

III. OLAY VE OLGULAR

A. Olaylar

7. Başvuru formu ve eklerinde ifade edildiği şekliyle ve UYAP aracılığıyla erişilen bilgi ve belgeler çerçevesinde olaylar özetle şöyledir:

8. Başvurucu olaylar sırasında, Türk Hava Yolları Anonim Ortaklığında ("Türk Hava Yolları" veya "THY") işçi olarak çalışmaktadır.

9. Başvurucunun da üyesi olduğu Hava-İş Sendikası (Sendika), hava iş kolunda grev yasağı öngören kanun değişikliği teklifinin Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülecek olması nedeniyle, 29/5/2012 tarihinde 3:00 ilâ 24:00 saatleri arasında çalışma yapmamaları yönünde üyelerini kısa mesaj ile bilgilendirmiştir. Belirtilen tarihte, Sendika ile THY arasındaki toplu iş sözleşmesi görüşmeleri halen devam etmektedir.

10. Bu çerçevede, bazı çalışanlar 29/5/2012 tarihinde farklı gerekçelerle iş başı yapmamış ve bu kişilerin bir kısmı Atatürk Havalimanında düzenlenen basın açıklamasına da katılmışlardır. Başvurucunun, belirtilen tarihte rahatsız olduğuna ilişkin sağlık raporu bulunmaktadır.

11. Türk Hava Yolları daha sonraki bir tarihte, başvurucunun da dâhil olduğu 305 işçinin sözleşmesini, yasa dışı eyleme katıldıkları gerekçesiyle feshetmiştir.

12. Başvurucu, iş akdinin feshine karşı, işe iade istemli tespit davası açmıştır. Bakırköy 7. İş Mahkemesi 12/3/2013 tarihli ve E.2012/314, K.2013/166 sayılı kararı ile feshin geçersizliğine ve başvurucunun işe iadesine hükmetmiştir.

13. İş Mahkemesi kararını verirken ilk olarak, başvurucunun 29/5/2012 tarihinde raporlu olduğunu, bu raporun işveren hekimince onaylandığını ve rapora karşı herhangi bir sahtelik iddiasında bulunulmadığını, davalı THY tarafından sunulan CD'deki görüntülerden başvurucunun basın açıklamasına katıldığının veya hava limanı içerisinde bulunduğunun tespit edilemediğini belirtmiştir. Bakırköy 7. İş Mahkemesi devamla, başvurucunun katıldığı

ispatlanamamakla birlikte, bahse konu eylemin de demokratik bir hakkın kullanımı şeklinde gerçekleştiğini, aşırılık içermediğini ve yasa dışı bir eylem olarak nitelendirilemeyeceğini belirtmiştir. Mahkeme, feshin disiplin kurulunun kararı bulunmaksızın yapılmasının dahi başlı başına, feshin haksızlığını gösterdiğini değerlendirmiştir.

14. Temyiz talebini inceleyen Yargıtay 22. Hukuk Dairesi öncelikle, "*sendikanın, üyelerinin cep telefonlarına gönderdiği mesaj sonrası ikiyüzyetmişdokuz işçinin aynı gün rapor alması dikkate alındığında, bu raporların hastalık sebebiyle değil, eyleme iştirak amacıyla alındığı sonucuna*" varmıştır. Daire, ispat yükünü başvurucuya yönelterek, davalı işveren THY'nin iddialarını çürütemediğine ilişkin şu değerlendirmede bulunmuştur: "*Alınan raporların işyeri hekimliğince verilmediği ve rapor alındığının süresinde işveren yetkililerine bildirilmediği davalı işveren vekili tarafından iddia edilmiştir. Yine davacı ve arkadaşlarının doktor raporu alarak işe başlamadıkları, çalışmakta olanları da engellemeye çalıştıkları, bu şekilde yapılan eylem sonucu Türk Hava Yollarında 233 seferin iptal edildiği, çok sayıda seferin gecikmeli olarak yapıldığı ve binlerce yolcunun mağdur edildiği, şirketin milyarla ifade edilen zararının doğduğu ileri sürülmüştür. Davalı işverence Atatürk Havaalanında eylem yapan işçilerin çalışanları söz ve alkışlarla protesto ettiklerine dair CD kayıtları dosyaya sunulmuştur. Belirtilen iddiaların doğru olmadığına yönelik davacı işçi tarafından herhangi bir bilgi ve belge dosyaya sunulmamıştır*".

15. Yargıtay 22. Hukuk Dairesi, iş bırakma eyleminin mesleki bir amaca da hizmet edebileceğini göz önüne almakla birlikte, grev yasağı öngören bir kanun değişikliği teklifi vesilesiyle yapılması nedeniyle, muhatabı ve amacı itibariyle "*siyasi amaçlı grev*" olarak nitelendirmiştir. Daire, başvurucu ve arkadaşlarının veya Sendikanın toplu eylem öncesi Hükümet veya yasama organı yetkilileri ile görüşme, arabulucudan yararlanma gibi barışçıl yöntemlerden faydalanmamaları ve iş bırakmaya kıyasla daha hafif diğer protesto biçimlerini tercih etmemeleri nedeniyle, eyleme son çare olarak başvurulmadığı sonucuna ulaşmıştır. Eylemin, yasa değişikliğini engellemek gibi meşru bir amacının bulunduğu kabul edilmiş, fakat ölçülü olmadığı vurgulanmıştır. Bu kapsamda, iş bırakma eyleminin saat 3:00 ilâ 24:00 arasında uzun sayılabilecek bir süre devam ettiğine, sefer iptali ve gecikmeler nedeniyle binlerce yolcunun mağdur olduğuna ve Türk Hava Yollarının bu nedenle maruz kaldığı olası zarara vurgu yapılmıştır. Daire kararında, toplu iş bırakma eylemine son çare olarak başvurulmaması ve ölçülülük ilkesine uyulmaması nedeniyle fesih için haklı neden oluştuğunu kabul etmiştir. Yargıtay 22. Hukuk Dairesi, disiplin kurulu kararının alınmamasının feshi haksız hale getirdiğini belirtmiştir. Ancak, Yargıtay uygulamasına göre geçerli sebebi ortadan kaldırmadığından, feshin yine de geçerli sebebe dayandığı değerlendirilmiştir.

16. Yargıtay 22. Hukuk Dairesi sonuç olarak, 4/7/2013 tarih ve E.2013/9431, K.2013/16464 sayılı ilamı ile İlk Derece Mahkemesi kararının bozularak ortadan kaldırılmasına ve başvurucunun davasının kesin olarak reddine karar vermiştir.

17. Yargıtay ilamı, başvurucuya 22/8/2013 tarihinde tebliğ edilmiştir.

18. Başvurucu, 13/9/2013 tarihinde bireysel başvuruda bulunmuştur.

19. Başvurucu, 1/3/2014 tarihinde yeni işçi statüsünde tekrar işe alındığını belirtmiştir.

B. İlgili Hukuk

20. 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanunu'nun "*Sözleşmenin feshinde usul*" kenar başlıklı 19. maddesi şöyledir:

"İşveren fesih bildirimini yazılı olarak yapmak ve fesih sebebini açık ve kesin bir şekilde belirtmek zorundadır.

Hakkındaki iddialara karşı savunmasını almadan bir işçinin belirsiz süreli iş sözleşmesi, o işçinin davranışı veya verimi ile ilgili nedenlerle feshedilemez. Ancak, işverenin 25 inci maddenin (II) numaralı bendi şartlarına uygun fesih hakkı saklıdır."

21. 4857 sayılı Kanun'un *"Fesih bildirimine itiraz ve usulü"* kenar başlıklı 20. maddesi şöyledir:

"İş sözleşmesi feshedilen işçi, fesih bildiriminde sebep gösterilmediği veya gösterilen sebebin geçerli bir sebep olmadığı iddiası ile fesih bildiriminin tebliği tarihinden itibaren bir ay içinde iş mahkemesinde dava açabilir. (...) taraflar anlaşırlarsa uyuşmazlık aynı sürede özel hakeme götürülür.

Feshin geçerli bir sebebe dayandığını ispat yükümlülüğü işverene aittir. İşçi, feshin başka bir sebebe dayandığını iddia ettiği takdirde, bu iddiasını ispatla yükümlüdür.

Dava seri muhakeme usulüne göre iki ay içinde sonuçlandırılır. Mahkemece verilen kararın temyizi halinde, Yargıtay bir ay içinde kesin olarak karar verir.

(İptal dördüncü fıkra: Anayasa Mahkemesi'nin 19/10/2005 tarihli ve E.2003/66, K.:2005/72 sayılı Kararı ile.)."

22. 5/5/1983 tarihli ve 2822 sayılı Toplu İş Sözleşmesi, Grev ve Lokavt Kanunu'nun *"Toplu iş sözleşmesinin hükmü"* kenar başlıklı 6. maddesi şöyledir:

"Toplu iş sözleşmesinde aksi belirtilmedikçe hizmet akitleri toplu iş sözleşmesine aykırı olamaz. Hizmet akitlerinin toplu iş sözleşmesine aykırı hükümlerinin yerini toplu iş sözleşmesindeki hükümler alır. Hizmet akdinde düzenlenmeyen hususlarda toplu iş sözleşmesindeki hükümler uygulanır.

Toplu iş sözleşmesinde hizmet akitlerine aykırı hükümlerin bulunması halinde hizmet akdinin işçi lehindeki hükümleri geçerlidir.

Her ne sebeple olursa olsun sona eren toplu iş sözleşmesinin hizmet akdine ilişkin hükümleri yenisi yürürlüğe girinceye kadar hizmet akdi hükmü olarak devam eder."

23. 8/2/1983 tarihli ve 2797 sayılı Yargıtay Kanunu'nun *"Hukuk ve Ceza Genel Kurullarının görevleri"* kenar başlıklı 15. maddesinin (1) ve (2) numaralı fıkraları şöyledir:

"Hukuk ve Ceza Genel Kurullarının görevleri şunlardır:

1. Yargıtay dairelerinin bozma kararlarına karşı mahkemelerce verilen direnme kararlarını inceleyerek karar vermek,

2. a) (Ek: 26/9/2004-5235/51 md.) Aynı veya farklı yer bölge adliye mahkemelerinin kesin olarak verdikleri kararlar bakımından hukuk daireleri arasında veya ceza daireleri arasında uyuşmazlık bulunursa,

b) Hukuk daireleri arasında veya ceza daireleri arasında içtihat uyuşmazlıkları bulunursa,

c) Yargıtay dairelerinden biri; yerleşmiş içtihadından dönmek isterse, benzer olaylarda birbirine uymayan kararlar vermiş bulunursa,

Bunları içtihatların birleştirilmesi yoluyla kesin olarak karara bağlamak,"

24. 2797 sayılı Kanun'un "*İçtihadların birleştirilmesini istemek yetkisi ve bağlayıcılığı*" kenar başlıklı 45. maddesinin (1) ve (5) numaralı fıkraları şöyledir:

"İçtihadların birleştirilmesini Birinci Başkan, doğrudan doğruya veya Yargıtay dairelerinin veya genel kurulların verdikleri karar sonucunda veya Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının bizzat yazı ile başvurması halinde, ilgili kuruldan ister. Bu istemlerin gerekçeli olması zorunludur.

...

İçtihadı birleştirme kararları benzer hukuki konularda Yargıtay Genel Kurullarını, dairelerini ve adliye mahkemelerini bağlar."

25. Türkiye Sivil Havacılık Sendikası (HAVA-İŞ) ile Türk Hava Yolları Anonim Ortaklığı arasında imzalanan 1/1/2009-31/12/2010 yürürlük tarihli 22. Dönem İşletme Toplu İş Sözleşmesi'nin "*İşten Çıkarma Cezasında Usul*" başlıklı 26. maddesinin (2) numaralı fıkrasının ilk cümlesi şöyledir:

"İşten çıkarma cezası Disiplin Kurulu kararıyla verilir."

26. 29/5/2012 tarihinde yapılan iş bırakma eylemine katıldıkları gerekçesiyle Türk Hava Yolları tarafından iş akitleri feshedilen ve İlk Derece Mahkemelerince işe iadelerine hükmedilen kişilerin davalarına ilişkin Yargıtay kararları aşağıdaki gibidir:

a. Yargıtay 7. Hukuk Dairesi 12/4/2013 ve 26/4/2013 tarihlerinde verdiği kararlarda, olay günü raporlu olan kişilerin hastaneye başvurmasının gerçeği yansıtmayacak nitelikte ve göstermelik olduğu yönünde bir iddia bulunduğu takdirde, işverenin bu hususta araştırma yapması veya delil sunması gerektiği yönündeki derece mahkemelerinin kararlarını onamış veya bu yönde ulaştıkları sonucu uygun bulmuştur (Bkz. 12/4/2013 tarih ve E.2013/10958, K.2014/6405; E.2013/10963, K.2014/6406; E.2013/11199, K.2014/6412 sayılı ve 26/4/2013 tarih ve E.2013/8796, K.2014/7705 sayılı ilamlar). Bahse konu ilk derece mahkemeleri kararlarında, feshin geçerli bir sebebe dayandığını ispat yükümlülüğünün işverene ait olduğu hususu vurgulanmıştır. 26/4/2013 tarihinde verilen iki karara konu yargılamalarda ise ispat yüküne dair açık bir ifadeye yer verilmemekle birlikte, davalı THY'nin sağlık raporlarının aksine bir delil getirmesi gerektiği belirtilmiştir (Bkz. 26/4/2013 tarih ve E.2013/13392, K.2014/7711 ile E.2013/13397, K.2014/7716 sayılı ilamlar). Yukarıda belirtilen tüm bu yargılamalarda, davalı THY'nin, Sendikanın gönderdiği kısa mesajları takiben 279 kişinin aynı gün hastalanmasının hayatın olağan akışına aykırı olduğu şeklindeki veya işe gelmeme amacıyla rapor alındığına yönelik iddiaları mahkemelerce kabul edilmemiştir.

b. Yargıtay 22. Hukuk Dairesi ise 14/5/2013 ile 22/10/2013 tarihleri arasında verdiği kararlarda derece mahkemelerinin feshin haksız olduğu yönündeki kararlarını yukarıda 14. ve 15. paragraflarda belirtilen gerekçelerle bozmuş ve davaların reddine hükmetmiştir (Bkz. 14/5/2013 tarih ve E.2013/7517, K.13/10951 sayılı, 18/6/2013 tarih ve E.2013/13520, K.13/14842 sayılı, 4/7/2013 tarih ve E.2013/7453, K.13/16466 sayılı, 26/9/2013 tarih ve E.2013/23667, K.2013/19913 sayılı ile 22/10/2013 tarih ve E.2013/27586, K.2013/22043 sayılı ilamlar).

c. Diğer yandan, Yargıtay 9. Hukuk Dairesi 4/2/2014 tarihli ilamlarıyla, raporlu işçilerin eyleme katıldığının işveren tarafından ispatlanamadığı gerekçesiyle davacıların işe iadesine hükmedilmesini onamıştır (Bkz. 4/2/2014 tarih ve E.2013/9629, K.2014/3169 ve E.2013/9636, K.2014/3176 sayılı ilamlar). Yargıtay onamasına konu bu yargılamalarda da

toplu rapor alınmasının hayatın olağan akışına uygun olmadığı şeklindeki davalı savunmaları derece mahkemelerince kabul edilmemiştir. Yargıtay 9. Hukuk Dairesi 4/2/2014 tarihinde verdiği diğer iki kararda ise *feshin haklı ve geçerli bir nedene dayandığını* ispat yükünün işverene düştüğüne ilişkin ilk derece mahkemesi kararlarını onamıştır (Bkz. 4/2/2014 tarih ve E.2013/9266, K.2014/3156 ile E.2013/9272, K.2014/3162 sayılı ilamlar).

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

27. Mahkemenin 6/1/2015 tarihinde yapmış olduğu toplantıda, başvurucunun 13/9/2013 tarih ve 2013/6932 numaralı bireysel başvurusu incelenip gereği düşünüldü:

A. Başvurucunun İddiaları

28. Başvurucu, kendisi gibi dava açan 305 işçinin ilk derece mahkemelerince işe iadesine karar verildiğini, bu dosyalardan Yargıtay 7. Hukuk Dairesine tevzi edilen kararların onandığını, fakat kendi dosyasının 22. Hukuk Dairesi tarafından incelendiğini ve bozularak reddedildiğini belirtmiştir. Başvurucu devamla, olay günü raporlu olmasına ve CD'deki görüntülerde yer almamasına rağmen, Yargıtay 22. Hukuk Dairesinin, raporun hastalık nedeniyle olmadığını kabul etmesinden ve 4857 sayılı Kanun'un 20. maddesinin ikinci fıkrasındaki ispat yükünü tersine çevirerek, işverenin iddialarının doğru olmadığını kendisinin ispatlamak zorunda bırakılmasından şikâyetçi olmaktadır. Başvurucu bu nedenlerle, Anayasa'nın 36. ve 10. maddelerinde güvence altına alınan adil yargılanma hakkının ve kanun önünde eşitlik ilkesinin ihlal edildiğini ileri sürmüştür.

29. Başvurucu ayrıca, diğer çalışanlara gözdağı vermek amacıyla, ayrımcılık yapılmak suretiyle ve sendikal nedenlerle işten çıkarıldığını iddia etmektedir. Başvurucu, basın açıklamasına katılanların demokratik haklarını kullandıklarını, temel hak ve hürriyetlerin sadece Anayasa'nın 13. maddesine uygun olarak sınırlanabileceğini ve sendikal faaliyet nedeniyle iş akdinin feshedilmesinin Anayasa'nın 13. maddesine aykırı olduğu gibi uluslararası sözleşmelere de aykırı olduğunu, basın açıklamasına katılmanın yasa dışı eylem olduğunu ileri sürmenin ve böyle bir eyleme katılma gerekçesiyle iş akdinin feshedilmesinin Anayasa'nın 13., 54. ve 90. maddelerinin ihlali niteliğinde olduğunu ileri sürmüştür. Başvurucu "*... siyasi amaçlı grev ve lokavt, dayanışma grev ve lokavtı, genel grev ve lokavt, işyeri işgali, işi yavaşlatma, verimi düşürme ve diğer direnişler yapılamaz.*" hükmü 2010 yılında yapılan değişiklikle Anayasa'dan çıkartılmış olduğundan, bu durumların anayasal bir hak haline geldiğini ve sınırlandırılmasının anayasal temelinin kalmadığını ileri sürmüştür.

30. Başvurucu son olarak, ilgili yasa maddelerinin ve işten çıkarılmasına ilişkin toplu iş sözleşmesi hükümlerinin yargılama esnasında uygulanmadığını iddia ederek, Anayasa'nın 49. maddesinde düzenlenen çalışma hakkının ve 53. maddesinde yer alan toplu sözleşme hakkının ihlal edildiğini belirtmektedir.

31. Başvurucu, iddia ettiği ihlaller nedeniyle yeniden yargılama yapılmasına ya da 60.000,00 TL tazminata hükmedilmesini ve yargılama giderlerinin karşılanmasını talep etmiştir.

B. Değerlendirme

32. Anayasa Mahkemesi, başvurucu tarafından yapılan hukuki nitelendirme ile bağlı olmaksızın, olay ve olguların hukuki tavsifini kendisi takdir eder.

33. Buna göre başvurucunun, iş akdinin feshine karşı açtığı davanın reddedilmesiyle ve hukuk kurallarının uygulanmasıyla bağlantılı olarak adil yargılanma hakkının, kanun önünde eşitlik ilkesinin ve çalışma ile toplu sözleşme haklarının ihlali

iddialarının özü, Yargıtay dairelerinin birbirinden farklı kararlar vermesine ilişkindir ve yargılamanın adil olmadığı iddiası kapsamında değerlendirilmiştir. Başvurucunun, iş bırakma eylemine katıldığı gerekçesiyle iş akdinin feshine ilişkin iddiaları ise grev hakkı kapsamında ele alınmıştır.

34. Bahse konu açıklamalar çerçevesinde, başvurucunun Anayasa'nın 10., 13., 49. ve 53. maddelerine ilişkin iddiaları yukarıda belirtilen haklar kapsamında değerlendirileceğinden, bu maddeler kapsamında ayrıca bir inceleme yapılmasına gerek görülmemiştir.

1. Kabul Edilebilirlik Yönünden

a. Adil Yargılanma Hakkının İhlali İddiası

35. Anayasa'nın 148. maddesinin (4) numaralı fıkrası şöyledir:

"Bireysel başvuruda, kanun yolunda gözetilmesi gereken hususlarda inceleme yapılamaz."

36. İlke olarak derece mahkemeleri önünde dava konusu yapılmış maddi olay ve olguların kanıtlanması, delillerin değerlendirilmesi, hukuk kurallarının yorumlanması ve uygulanması ile derece mahkemelerince uyuşmazlıkla ilgili varılan sonucun esas yönünden adil olup olmaması bireysel başvuru incelemesine konu olamaz. Bunun tek istisnası, derece mahkemelerinin tespit ve sonuçlarının adaleti ve sağduyuyu hiçe sayan tarzda bariz takdir hatası içermesi ve bu durumun kendiliğinden bireysel başvuru kapsamındaki hak ve özgürlükleri ihlal etmiş olmasıdır. Bu çerçevede, kanun yolu şikâyeti niteliğindeki başvurular açıkça keyfilik bulunmadıkça Anayasa Mahkemesince incelenemez (Bkz. B. No: 2012/1027, 12/2/2013, § 26).

37. Bununla birlikte, başvurucunun şikâyetleri, Yargıtay tarafından delillerin değerlendirilmesinde ve hukuk kurallarının yorumlanmasında isabet olmadığından ya da yargılamanın sonucundan ziyade, özü itibariyle, Yargıtay dairelerinin aynı olaydan kaynaklanan davalarda farklı sonuçlara ulaşması ile ilgilidir. Başvurucunun iddiaları bu bakımdan, Anayasa'nın 148. maddesinin dördüncü fıkrası anlamında bir kanun yolu şikâyetinin ilerisine geçmiş olup, Yargıtay kararlarındaki farklılaşmanın adil yargılanma hakkını zedeleyip zedelemediğinin incelenmesi gerekmektedir.

38. Dolayısıyla, başvurucunun adil yargılanma hakkının ihlal edildiği şikâyeti açıkça dayanaktan yoksun olmadığı gibi, diğer kabul edilemezlik nedenlerinden herhangi biri de bulunmamaktadır. Bu nedenle, başvurunun bu bölümüne ilişkin olarak kabul edilebilirlik kararı verilmesi gerekir.

b. Grev Hakkının İhlali İddiası

39. 30/3/2011 tarih ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 48. maddesinin (2) numaralı fıkrası şöyledir:

"Mahkeme, ... açıkça dayanaktan yoksun başvuruların kabul edilemezliğine karar verebilir."

40. Somut olayda, Yargıtay tarafından, başvurucunun iş bırakma eylemine iştirak amacıyla sağlık raporu aldığı kabul edilmiş ve iş akdinin feshine karşı açmış olduğu dava reddedilmiştir.

41. Bununla birlikte, başvuru formu ve eklerinde, başvurucu ısrarlı bir şekilde iş bırakma eyleminin gerçekleştiği 29/5/2012 tarihinde, *"eyleme katılma amacıyla değil,*

hastalığı nedeniyle rapor aldığını" belirtmektedir. Başvurucu, şikâyetini kaleme alırken de kendisini hariç bırakacak ve üçüncü kişilere atıf yapacak biçimde *"Basın açıklamasına katılanlar ... demokratik haklarını kullanmışlardır"* ifadesine yer vermiştir. Hak ihlali iddiası, Yargıtay kararındaki *"iş başı yapmamak maksadıyla rapor aldığı"* kabulüne dayandırılmış olup, başvurucunun şikâyeti bu haliyle varsayımsaldır.

42. Yargıtayın ilgili dairesince, başvurucunun eyleme iştirak amacıyla sağlık raporu aldığının değerlendirilmesi ve önceki emsal karardan farklı biçimde, başvurucunun davasının reddedilmesine yönelik hak ihlali iddiası ise, adil yargılanma hakkını ilgilendirdiğinden, bu hak çerçevesinde ele alınacaktır (Bkz. §§ 59-73).

43. Sonuç itibarıyla, grev hakkının ihlali iddiası başvurucu tarafından kanıtlanamadığından, başvurunun bu kısmının, diğer kabul edilebilirlik koşulları yönünden incelenmeksizin *"açıkça dayanaktan yoksun olması"* nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

2. Esas Yönünden

44. Başvurucu, feshe karşı açtığı davanın, sağlık raporunun iş bırakma eylemine katılma amacıyla alındığı gerekçesiyle ve ispat yükü kendisine yöneltilecek biçimde Yargıtay 22. Hukuk Dairesince reddedilmesinin, benzer nitelikteki davalarda verilen onama kararlarıyla çelişki oluşturduğunu ileri sürmüştür.

45. Bakanlık görüşünde, ulusal mevzuatı yorumlama görevinin ilk elde ulusal makamlara düştüğü, içtihatta değişmelerin olabileceği belirtilerek, mahkemelerin uygulamaları arasındaki uyumu ve içtihat birliğini sağlamaya yönelik mekanizmaların hayata geçirilmesinin önemli olduğu yönündeki Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM) kararlarına yer verilmiş ve bu hususların dikkate alınması gerektiği belirtilmiştir. Bakanlık görüşünde ek olarak, mahkemelerin aynı duruma ilişkin yorum farklılıklarının tek başına adil yargılanma hakkının ihlali niteliğinde kabul edilemeyeceğine ilişkin, Anayasa Mahkemesinin 2013/3351 numaralı bireysel başvurudaki 18/9/2013 tarihli kararına atıf yapılmıştır.

46. Başvurucu, Bakanlığın adil yargılanma hakkının ihlali iddiasıyla ilgili görüşlerini kabul etmediğini belirtmiştir. Başvurucu raporlu olmasına rağmen, bunun kabul edilmeyip işverenin iddialarının doğru olmadığını kendisinin ispatlamak zorunda bırakılmasının ve Yargıtay 7. Hukuk Dairesinin daha önceki onamalarına rağmen, davasının reddedilmesinin hukuk güvenliğini ve adil yargılanma hakkını açıkça ihlal ettiğini ifade etmiştir. Başvurucu, 2013/3351 numaralı bireysel başvuru kapsamında verilen kararın, mevcut olaya uygulanabilir olmadığını dile getirmiştir.

47. Anayasa'nın *"Hak arama hürriyeti"* kenar başlıklı 36. maddesinin (1) numaralı fıkrası şöyledir:

> *"Herkes, meşru vasıta ve yollardan faydalanmak suretiyle yargı mercileri önünde davacı veya davalı olarak iddia ve savunma ile adil yargılanma hakkına sahiptir."*

48. Anayasa'nın 141. maddesinin (3) numaralı fıkrası şöyledir:

> *"Bütün mahkemelerin her türlü kararları gerekçeli olarak yazılır."*

49. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin (Sözleşme) "*Adil yargılanma hakkı*" kenar başlıklı 6. maddesinin (1) numaralı fıkrasının ilgili kısmı şöyledir:

> *"Herkes medeni hak ve yükümlülükleri ile ilgili uyuşmazlıklar ya da cezai alanda kendisine yöneltilen suçlamalar konusunda karar verecek olan, kanunla kurulmuş bağımsız ve tarafsız bir mahkeme tarafından davasının makul bir süre içinde, hakkaniyete uygun ve açık olarak görülmesini isteme hakkına sahiptir...."*

50. Anayasa'nın 36. maddesinin birinci fıkrasında, herkesin yargı organlarına davacı ve davalı olarak başvurabilme ve bunun doğal sonucu olarak da iddia, savunma ve adil yargılanma hakkı güvence altına alınmıştır. Maddeyle güvence altına alınan hak arama özgürlüğü, kendisi bir temel hak niteliği taşımasının ötesinde, diğer temel hak ve özgürlüklerden gereken şekilde yararlanılmasını ve bunların korunmasını sağlayan en etkili güvencelerden birisidir. Bu bağlamda Anayasa'nın, bütün mahkemelerin her türlü kararlarının gerekçeli olarak yazılmasını ifade eden 141. maddesinin de, hak arama hürriyetinin kapsamının belirlenmesinde gözetilmesi gerektiği açıktır (Bkz B. No: 2013/307, 16/5/2013, § 30).

51. Diğer yandan, Sözleşme metni ile AİHM kararlarından ortaya çıkan ve adil yargılanma hakkının somut görünümleri olan alt ilke ve haklar, Anayasa'nın 36. maddesinde yer verilen adil yargılanma hakkının da unsurlarıdır. Anayasa Mahkemesi Anayasa'nın 36. maddesi uyarınca inceleme yaptığı birçok kararında, ilgili hükmü Sözleşme'nin 6. maddesi ve AİHM içtihadı ışığında yorumlamak suretiyle, gerek Sözleşme'nin lafzi içeriğinde yer alan gerekse Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi içtihadıyla adil yargılanma hakkının koruma alanına dâhil edilen ilke ve hakları, Anayasa'nın 36. maddesi kapsamında kabul etmektedir (Bkz. B. No: 2012/13, 2/7/2013, § 38).

52. Bu noktada, hukuk devletinin gereklerinden birini de hukuk güvenliği ilkesi oluşturmaktadır (Bkz. AYM, E.2008/50, K.2010/84, K.T. 24/6/2010; ve E.2012/50, K.2012/128, K.T. 20/9/2012). AİHM de benzer biçimde adil yargılanma hakkının, hukuk devletinin Sözleşmeci Devletlerin ortak mirası olduğunu belirten Sözleşme'nin önsözüyle birlikte yorumlanması gerektiğini belirtmektedir. Hukuk devletinin asli unsurları arasında yer alan hukuki belirlilik veya güvenlik ilkesi ise, hukuki durumlarda belirli bir istikrarı temin etmekte ve kamunun mahkemelere güvenine katkıda bulunmaktadır. Birbiriyle uyuşmayan mahkeme kararlarının sürüp gitmesi, yargı sistemine güveni azaltarak, yargısal bir belirsizliğe yol açabilir (Bkz. *Nejdet Şahin ve Perihan Şahin/Türkiye* [BD], B. No: 13279/05, 20/10/2011, § 57).

53. Bununla birlikte, farklı kararların aynı mahkemeden çıkmış olması tek başına, adil yargılanma hakkının ihlali anlamına gelmeyecektir (Aynı yöndeki AİHM kararları için bkz. *Pinto/Portekiz*, B. No: 39005/04, 20/5/2008, § 41; *Tudor Tudor/Romanya*, B. No: 21911/03, 24/3/2009, § 29; ve *Remuszko/Polonya*, B. No: 1562/10, 16/7/2013, § 92). Değişik yönlerde kararlar verilmesi ihtimali, Yargıtay, Danıştay, Askeri Yüksek İdare Mahkemesi gibi çeşitli yüksek mahkemelerden oluşan yargı sistemimizin kaçınılmaz bir özelliği olarak kabul edilmelidir.

54. Diğer yandan, bireylerin makul güvenlerinin korunması ve hukuki güvenlik ilkesi, içtihadın değişmezliği şeklinde bir hak bahşetmemektedir (Aynı yöndeki AİHM kararları için bkz. *Unédic/Fransa*, B. No: 20153/04, 18/12/2008, § 74; ve *Nejdet Şahin ve Perihan Şahin/Türkiye* [BD], yukarıda anılan, § 58). Mahkemelerin yorumlarında dinamik ve evirilen bir yaklaşımın sürdürülememesi reform ya da gelişimi engelleyeceğinden, kararlardaki değişim, adaletin iyi idaresine aykırılık teşkil etmez (Aynı yöndeki AİHM

kararı için bkz. *Atanasovski/Makedonya Eski Yugoslav Cumhuriyeti*, B. No: 36815/03, 14/1/2010, § 38).

55. Mahkeme içtihatlarındaki değişme yargı organlarının takdir yetkisi kapsamında kalmakta olup, böyle bir değişiklik özü itibarıyla, önceki çözümün tatminkar bulunmaması anlamına gelir (Aynı yöndeki AİHM kararı için bkz. *S.S.Balıklıçeşme Beldesi Tarım Kalkınma Kooperatifi ve Diğerleri/Türkiye*, B. No: 3573/05 ... 17293/05, 30/11/2010, § 28). Ancak, aynı hususta daha önce çıkan kararlardan farklı bir hüküm kurulması halinde, mahkemelerce, bu farklılaşmaya ilişkin makul bir açıklama getirilmesi gerekmektedir (Aynı yöndeki AİHM kararı için bkz. *Stoilkovska/Makedonya Eski Yugoslav Cumhuriyeti*, B. No: 29784/07, 18/7/2013, § 49).

56. Yüksek mahkemelerin oynaması gereken rol tam da yargı kararlarında doğabilecek içtihat farklılıklarına bir çözüm getirmektir. Bununla birlikte, yeni kabul edilmiş bir yasanın yorumlanmasında olduğu gibi, bazı hallerde içtihadın müstekar hale gelmesinin belirli bir zamana ihtiyaç duyacağı açıktır (Aynı yöndeki AİHM kararları için bkz. *Zielinski and Pradal and Gonzalez ve Digerleri/Fransa* [BD], B. No: 24846/94 ... 34173/96, 28/10/1999, § 59; ve *Schwarzkopf ve Taussik/Çek Cumhuriyeti* (k.k.), B. No: 42162/02, 2/12/2008).

57. İhtilaf konusu davalardaki uyuşmazlıkların veya olayların birbirinden farklılık göstermesi, iki karardaki farklılaşan değerlendirmeleri haklı gösterir ve aynı konuda verilmiş çelişen hükümlerden bahsedilemez (Aynı yöndeki AİHM kararı için bkz. *Erol Uçar/Türkiye* (k.k.), B. No: 12960/05, 29/9/2009).

58. Yüksek mahkemelerin ya da nihai merci olarak bir uyuşmazlığı çözüme bağlayan mahkemelerin aynı konuya ilişkin kararlarında, davaların içeriğinden kaynaklanmayan farklı kabullerin bulunması halinde ise, hareket noktası, derece mahkemelerinin değerlendirme veya yorumlarından hangisinin doğru olduğunun ve tercih edilmesi gerektiğinin tespit edilmesi olmayacaktır (Aynı yöndeki AİHM kararı için bkz. *Stefanica ve Diğerleri/Romanya*, B. No: 38155/02, 2/11/2010, § 34). Bununla birlikte, Anayasa Mahkemesi kararlarda yaşanan değişimin hukuki bir belirsizliğe yol açıp açmadığına ve başvurucu bakımından öngörülebilir olup olmadığına yönelik bir inceleme yapabilir.

i. Kararlar Arasında Çelişkinin Varlığı

59. Başvurucunun kararlarına dayandığı Yargıtay 7. Hukuk Dairesinin, 12/4/2013 ve 26/4/2013 tarihli ilamlarına konu olaylarda davacılar, başvuruya konu iş bırakma eyleminin yapıldığı tarihte başvurucu gibi raporludur. İlk derece mahkemeleri, davalı THY'nin "*279 kişinin aynı gün hastalanmasının hayatın olağan akışına aykırı olduğu*" şeklindeki ya da "*raporların eyleme iştirak amacıyla alındığı*" yönündeki savunmasını dikkate almamışlar ve sağlık raporlarının gerçeği yansıtmadığına yönelik olarak davalı işverence bir delil getirilememesi nedeniyle, feshin haksız olduğuna karar vermişlerdir. Mahkemeler hüküm kurarken ayrıca, feshin haklı olduğunu ispat yükünün işverene düştüğünü açıkça veya zımni olarak belirtmişlerdir (Bkz. § 26). Feshin haksız olduğu şeklinde verilen kararlar veya ulaşılan sonuçlar Yargıtay 7. Hukuk Dairesi tarafından onanmıştır.

60. Temyiz mercilerinin yargılamayı yapan mahkemenin kararına katılmaları halinde, bunu ya aynı gerekçeyi kullanarak ya da bir atıfla kararlarına yansıtmaları yeterlidir. Burada önemli olan husus, temyiz merciinin bir şekilde temyizde öne sürülmüş ana unsurları incelediğini, derece mahkemesinin kararını inceleyerek onadığını ya da bozduğunu

göstermesidir (Bkz. B. No: 2013/5486, 4/12/2013, § 57). Bu nedenle, Yargıtay 7. Hukuk Dairesinin ilk derece mahkemesinin kararını veya ulaştığı sonucu ek bir açıklama yapmaksızın uygun bulduğu ilamlardan, mahkemelerin gerekçelerinin benimsendiğinin kabulü gerekir.

61. Mevcut başvuruya konu olayda, Bakırköy 7. İş Mahkemesi, başvurucunun olay tarihinde raporlu olduğu ve davalı THY tarafından buna karşı bir delil getirilmediği gerekçesiyle başvurucu lehine karar vermiştir. Yargıtay 22. Hukuk Dairesi ise sağlık raporunun eyleme iştirak amacıyla alındığını belirtmiştir. Bu kabulle bağlantılı olarak, davalı THY'nin rapora ve iş bırakma eylemine ilişkin iddialarının aksini kanıtlama yükü başvurucuya yöneltilmiştir (Bkz. § 14). Nihayetinde, derece mahkemesinin kararının bozulmasına ve başvurucunun davasının reddedilmesine karar vermiştir.

62. Yukarıdaki açıklamalar çerçevesinde, Yargıtay 22. Hukuk Dairesinin sağlık raporu ve ispat yükü hususlarındaki değerlendirmelerinin, başvurucunun açtığı davaya konu olayların farklılığından kaynaklanmadığı ve Yargıtay 7. Hukuk Dairesinin aynı konudaki önceki tarihli ilamlarıyla çelişki oluşturduğu anlaşılmaktadır.

ii. Hukuki Belirlilik İlkesi Yönünde Değerlendirme

63. Yargıtay 22. Hukuk Dairesinin somut başvuruya konu kararının, başvurucunun da aralarında bulunduğu çalışanların iş akitlerinin THY tarafından feshedilmesine ilişkin yargılamaların tümü bağlamında değerlendirilmesi gerekmektedir. Benzer olaylar çerçevesinde verilen mahkeme kararlarında görülebilecek tutarsızlıklar, hukuki belirsizlik oluşturmaları nedeniyle, Anayasa Mahkemesinin yapacağı incelemede dikkate alınacaktır.

64. Yargısal kararlardaki değişiklikler, hukukun dinamizmini ve mahkemelerin yaklaşımlarını yaşanan gelişmelere uyarlama kabiliyetlerini yansıtması yönüyle olumludur. Ancak, uygulamadaki birlikteliği sağlamaları beklenen yüksek mahkemeler içinde yer alan dairelerin benzer davalarda tatmin edici bir gerekçe göstermeksizin farklı sonuçlara ulaşmaları, bir kararın belirli bir daireye düştüğü takdirde onanacağı, başka bir daire tarafından ele alındığı takdirde bozulacağı gibi ihtimale dayalı ve birbirine zıt sonuçları ortaya çıkartır. Bu ise hukuki belirlilik ve öngörülebilirlik ilkelerine ters düşecektir. Ayrıca, böyle bir algının toplumda yerleşmesi halinde, bireylerin yargı sistemine ve mahkeme kararlarına duymaları beklenen güven zarar görebilir.

65. Yargıtay 7. Hukuk Dairesi, sağlık raporlarının doğruluğunu kabul eden ve ispat yükünün işverene düştüğüne dair ilk derece mahkemelerinin kararlarını istikrarlı biçimde onamıştır. Bu nedenle, hukuki belirlilik ilkesi ışığında, başvurucuda kendi davasında verilecek karara ilişkin makul bir güvenin oluştuğunun kabulü gerekir. Dolayısıyla, Yargıtay 22. Hukuk Dairesinin, sağlık raporu ile ispat yükü bakımından farklı bir değerlendirme yapması, her ne kadar takdir yetkisi kapsamında kabul edilebilirse de mevcut başvurunun koşullarında öngörülebilir değildir ve gerekçelendirmeye ihtiyaç duymaktadır.

66. Mevcut başvuruya bakıldığında, Yargıtay 22. Hukuk Dairesi sağlık raporunun eyleme iştirak amacıyla alındığı sonucuna ulaşırken, *"sendikanın, üyelerinin cep telefonlarına gönderdiği mesaj sonrası ikiyüzyetmişdokuz işçinin aynı gün rapor almasının hayatın olağan akışına uygun olmadığı ve raporların hastalık sebebiyle alınmadığını gösterdiği"* gerekçesinden hareket etmiştir. Bununla birlikte, belirtilen hususlar, davalı Türk Hava Yolları tarafından diğer davalarda da savunma olarak ileri sürülmüştür. Bu iddianın, ilk derece mahkemelerince kabul edilmediği ve Yargıtay 7. Hukuk Dairesinin bu kararları

onadığı dikkate alındığında, ilave bir açıklamaya yer verilmeksizin sadece aynı ifadelere dayanılması yeterli bir gerekçe oluşturmaz. Başvurucuyu, işverenin iddialarının aksini ispatlamak zorunda bırakan kabul bakımından ise, Yargıtay ilamında herhangi bir açıklamaya yer verilmemiştir.

67. Yargıtay 22. Hukuk Dairesinin bahse konu ilamının, daha önceki kararlardan farklı bir sonuca neden ulaşıldığının, başvurucu ve üçüncü kişiler tarafından objektif olarak anlaşılmasına imkân verecek yeterli gerekçeyi içermediği değerlendirilmektedir. 4857 sayılı Kanun'un 20. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca, ilk derece mahkemesinin direnme imkânının bulunmaması ve Yargıtay 9. Hukuk Dairesinin, başvuru konusu karardan sonra, benzer davalarda onama yönünde kararlar vermesi (Bkz. § 26), gerekçelendirmeye duyulan ihtiyacı daha da belirginleştirmiştir.

68. Anayasa Mahkemesi bu nedenlerle, başvurucunun davasının ne şekilde sonuçlanması gerektiğine dair herhangi bir çıkarım yapmamakla birlikte, nihai yargılama makamını oluşturan Yargıtay daireleri arasındaki yorum farklılıklarının, benzer nitelikteki davaların karara bağlanması sürecinde hukuki belirsizliğe yol açtığını ve başvurucu için öngörülemez olduğunu değerlendirmektedir.

69. İncelenmesi gereken diğer bir husus ise farklı kararlar verilmesi halinde çözüm sunabilecek yapısal bir mekanizmanın varlığı ve ne şekilde işletildiğidir.

70. Başvurucunun işe iadesine dair ilk derece mahkemesi kararı, Yargıtay 22. Hukuk Dairesi tarafından bozulmuş ve 4857 sayılı İş Kanunu'nun 20. maddesinin üçüncü fıkrası çerçevesinde dava, nihai olarak reddedilmiştir. Yargıtay dairesinin kararının kesin olması nedeniyle, ilk derece mahkemesinin direnmesi yoluyla, uyuşmazlığın Yargıtay Hukuk Genel Kurulu önüne getirilmesi ve böylelikle Yargıtay Dairelerinin birbiriyle çelişen yorumlarını birleştirecek bir karar verilmesi ihtimali bulunmamaktadır.

71. Dairelerin kararları arasındaki farklılık, birbirine benzer davalarda sağlık raporu delilinin değerlendirilmesinden ve bununla ilintili biçimde ispat yükünün yöneltilmesinden kaynaklanmıştır. Dolayısıyla, 2797 sayılı Kanun'un 15. maddesinin ikinci fıkrasının (b) veya (c) bendi uyarınca Yargıtayın ilgili dairesinin konuyu Yargıtay İçtihadı Birleştirme Büyük Genel Kurulundan ziyade, Yargıtay Hukuk Genel Kurulu önüne getirmesi ve yeknesak bir uygulamanın sağlanması mümkün olabilirdi. Bununla birlikte, Yargıtay daireleri bu gibi durumlarda kendiliğinden içtihatlarını değiştirme yoluna gittiğinden, yasada belirtilen yolun teoride kaldığı ve etkili bir çözüm sunamadığı anlaşılmaktadır.

iii. Sonuç

72. Açıklanan nedenlerle, mevcut yapısal mekanizmanın işletilmesindeki eksiklikle birlikte ele alındığında, Yargıtay dairelerinin ilamlarında yeterli gerekçeyle desteklenmeyen farklılıkların bulunmasının, başvurucunun açtığı davanın görülmesi bakımından hukuki belirsizliğe neden olduğu ve başvurucu açısından öngörülemez bulunduğu sonucuna varılmıştır.

73. Bu kapsamda, başvurucunun Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan adil yargılanma hakkının ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

3. 6216 Sayılı Kanun'un 50. Maddesi Yönünden

74. Başvurucu, ihlali ve sonuçlarını ortadan kaldırmak için yeniden yargılama yapılmak üzere dosyanın ilgili yargı organına gönderilmesini veya 60.000,00 TL tazminata hükmedilmesini ve yargılama giderlerinin ödenmesini talep etmiştir.

75. Adalet Bakanlığı görüş yazısında, ihlal tespiti halinde hakkaniyete uygun bir tazminata karar verilmesinin yerinde olacağını belirtmiştir.

76. 6216 sayılı Kanun'un "*Kararlar*" kenar başlıklı 50. maddesinin (2) numaralı fıkrası şöyledir:

> *"Tespit edilen ihlal bir mahkeme kararından kaynaklanmışsa, ihlali ve sonuçlarını ortadan kaldırmak için yeniden yargılama yapmak üzere dosya ilgili mahkemeye gönderilir. Yeniden yargılama yapılmasında hukuki yarar bulunmayan hâllerde başvurucu lehine tazminata hükmedilebilir veya genel mahkemelerde dava açılması yolu gösterilebilir. Yeniden yargılama yapmakla yükümlü mahkeme, Anayasa Mahkemesinin ihlal kararında açıkladığı ihlali ve sonuçlarını ortadan kaldıracak şekilde mümkünse dosya üzerinden karar verir."*

77. Tespit edilen ihlal kapsamında yeniden yargılama yapılmasında hukuki yarar bulunmadığından, başvurucunun yeniden yargılama yapılması yönündeki talebinin reddine karar verilmesi gerekir.

78. Somut başvuruda Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan adil yargılanma hakkının ihlal edildiği yönündeki tespit nazara alınarak, başvurucuya takdiren net 10.000,00 TL tazminat ödenmesine karar verilmesi gerekir.

79. Başvurucu tarafından yapılan ve dosyadaki belgeler uyarınca tespit edilen 198,35 TL harç ve 1.500,00 TL vekâlet ücretinden oluşan toplam 1.698,35 TL yargılama giderinin başvurucuya ödenmesine karar verilmesi gerekir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Başvurucunun,

1. Grev hakkının ihlal edildiği yönündeki şikâyetlerinin "*açıkça dayanaktan yoksun olması*" nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA,

2. Adil yargılanma hakkı kapsamındaki şikâyetlerinin KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA,

3. Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan adil yargılanma hakkının İHLAL EDİLDİĞİNE,

B. Başvurucuya net 10.000,00 TL TAZMİNAT ÖDENMESİNE, tazminata ilişkin diğer taleplerin REDDİNE,

C. Yeniden yargılama yapılması yönündeki talebin reddine,

D. 198,35 TL harç ve 1.500,00 TL vekâlet ücretinden oluşan toplam 1.698,35 TL yargılama giderinin BAŞVURUCUYA ÖDENMESİNE,

E. Ödemelerin, kararın tebliğini takiben başvuruculara Maliye Bakanlığınca başvuru tarihinden itibaren dört ay içinde yapılmasına; ödemede gecikme olması halinde, bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal faiz uygulanmasına,

F. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına ve Yargıtay Başkanlığına gönderilmesine,

6/1/2015 tarihinde **OY BİRLİĞİYLE** karar verildi.

Başkanvekili Serruh KALELİ	Başkanvekili Alparslan ALTAN	Üye Serdar ÖZGÜLDÜR
Üye Osman Alifeyyaz PAKSÜT	Üye Recep KÖMÜRCÜ	Üye Burhan ÜSTÜN
Üye Engin YILDIRIM	Üye Nuri NECİPOĞLU	Üye Hicabi DURSUN
Üye Celal Mümtaz AKINCI	Üye Erdal TERCAN	Üye Muammer TOPAL
Üye Zühtü ARSLAN	Üye M. Emin KUZ	Üye Hasan Tahsin GÖKCAN